

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет психології
Кафедра філософії, соціології та релігієзнавства

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Історія релігій»

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський) рівень

Освітньо-наукова програма: 033 «Філософія».

Спеціальність: 033 «Філософія».

Галузь знань: Гуманітарні науки.

Форма навчання: денна.

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “26” серпня 2022 р.

м. Івано-Франківськ, 2022

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Компетентності
5. Результати навчання
6. Організація навчання курсу
7. Система оцінювання курсу
8. Політика курсу
9. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Історія релігій
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Викладач	Білоус Світлана Іванівна
Контактний телефон кафедри філософії соціології, релігієзнавства	59-60-15
E-mail викладача	sbilous7@gmail.com
Формат дисципліни	офлайн /онлайн
Обсяг дисципліни	90 год. / 3 кредити ECTS
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pro/developer/course/view/1248
Консультації	день семінару
2. Анотація до курсу	
«Історія релігій» – навчальний курс, передбачений для студентів спеціальності 033 «Філософія», котрі навчаються на Факультеті психології ПНУ ім. В. Стефаника. Попередньою навчальною основою знань про історію релігії був навчальний курс «Вступ до релігієзнавства», що студенти вивчали у 1-му семестрі, а також «Релігієзнавство». Викладання дисципліни «Історія релігій» передбачає 18 годин лекцій, 18 годин – практичних / семінарських занять, 54 год. – самостійна робота студента. Дана дисципліна знайомить також приділяє увагу вивченню етапів історії релігій в Україні, хоча й згадує етапи історії розвитку релігій у світі. Зміст дисципліни передбачає вивчення історії аврамічних релігій (історією основних конфесій християнства; ісламу, юдаїзму). Навчальний предмет «Історія релігій» сприятиме активізації зацікавлення і пізнання духовно-релігійної складової суспільства України; розвиток релігієзнавчої компетентності.	
3. Мета та цілі курсу	
Мета: вивчення основних етапів історії релігій, на прикладі релігійно-конфесійної карти України. Цілі: - Розвиток цілісного бачення історичного розвитку релігій. - Знайомство з видатними лідерами релігій і конфесій в історії України; - Розуміння значення релігій в історії розвитку культури й духовності українського суспільства, та для людини; - Розвиток аналітичних навичок; - Вміння проаналізувати ту чи іншу подію історико-релігійного виміру, що має місце в конфесійному просторі суспільства; вміння висловлювати й відстоювати власну точку зору.	
4. Компетентності	
1. Базові загальні знання. 2. Володіння проблематикою основних філософських дисциплін. 8. Індивідуальне дослідження філософських проблем. 11. Здатність до поглибленого логічного аналізу міркувань, викладених в усній та письмовій формах. 13. Здатність до навчання. Здатність шляхом самостійного навчання освоїти нові сфери, використовуючи здобуті філософські знання.	
5. Результати навчання	
• Здатність вільно оперувати основними філософськими поняттями та категоріями (C1, C2, C3, C4, C6) • Вміння робити огляд та пошук інформації в спеціалізованій філософській літературі, використовуючи різноманітні ресурси: книги, журнали, он-лайн ресурси (C7, C11) • Вміння писати філософські тексти публіцистичного характеру (C4, C5, C6, C7, C8, C9). • Знання основних етичних вчень та вміння обґрунтовувати на їх основі моральний вимір людських вчинків (C2, C3)	
6. Організація навчання курсу	
Обсяг курсу: 90 годин / 3 кредити ECTS	

Вид заняття		Загальна кількість годин	
лекції		16	
семінарські заняття / практичні		18	
самостійна робота		54	
Ознаки курсу			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
II	033 «Філософія»	I	1.2. Вибіркові дисципліни 1.2.1. Дисципліни за вибором ВНЗ
Тематика курсу			
Тема	Форма заняття	План заняття	Термін виконання
Історія релігій як навчальна дисципліна.	Лк 1 Сем.1.	Предмет, завдання курсу «Історія релігій». Джерельна база курсу «Історія релігій». Поетапність виникнення релігій у світі. Аврамічні релігії та їхня роль у історичному процесі розвитку релігій.	Згідно розкладу занять
Етапи розвитку юдаїзму. Історія юдаїзму в Україні.	Лк 2. Сем.2	Юдаїзм: хронологія основних подій.	Згідно розкладу занять
Становлення та розвиток християнства	Лк. 3 Сем.3.	Християнство перших століть нашої ери. Християнство епохи Вселенських соборів (IV – VIII ст.). Великий Церковний Розкол.	Згідно розкладу занять
Старий Завіт і Новий Завіт: історія творення.	Лк. 4 Сем. 4	Історія творення Святого Письма християн. Погляди авраамічних релігій на Святе Письмо.	Згідно розкладу занять
Вселенське православ'я: етапи розвитку. Православ'я в Україні.	Лк. 5. Сем.4	Константинопольський патріархат. Автокефальні церкви. Автономні церкви.	Згідно розкладу занять
Етапи розвитку католицизму. Католицизм в Україні.	Лк. 6 Сем.6	Католицизм після Великого церковного Розколу. Католицька церква і процеси Реформації, конреформація. Вселенські собори у католицькій церкві. II Ватиканський собор.	Згідно розкладу занять
Велич особистості: видатні постаті православ'я і католицизму в історії України, української філософсько-богословської думки, української культури.	Сем. 7	Іларіон Київський. Петро Могила. Іван Огієнко. Андрей Шептицький. Йосип Сліпий. Любомир Гузар. Софрон Мудрий. Філарет Денисенко	Згідно розкладу занять
Етапи розвитку протестантизму. Протестантизм в Україні.	Лк. 7. Сем.8	Течії і напрями протестантизму.	Згідно розкладу занять
Історія релігій і конфесій на Прикарпатті	Лк. 8 Сем. 9 (К/Р)	1. Православні конфесії на Прикарпатті: особливості розвитку на початку XXI ст.	Згідно розкладу

		2. Видатні православні святині (монастирі) в історії релігій та культури України. 3. Видатні Римо-католицькі костели і монастирі в Україні: історія становлення. 4. Греко-католицька церква в Галичині: соціальна активність. 5. Греко-католицькі монаші згромадження: види, особливості, громадська діяльність. 6. Свідки Єгови в Івано-Франківську: особливості вірувань, тенденції розвитку. 7. Євангельські Християни-баптисти в Івано-Франківську: особливості вірувань, тенденції розвитку. 8. Юдейські синагоги в історії релігії й культури України. 9. Мусульманські мечеті на території України. 10. Центри паломництва в Україні: розвиток релігійного туризму в умовах сучасності. 11. Знані чудотворні ікони в Україні: традиції вшанування, сакральне і культурне значення. 12. Свобода віросповідань: тенденції розвитку в умовах поліконфесійного суспільства. 13. Релігійне навчання в світських школах України: історія розвитку. 14. Атеїзм і секуляризовані погляди: історія й сучасність в Україні; особливості й значення. 17. Богослужіння-онлайн: запровадження і розвиток в християнських конфесіях України: особливості, значення. 18. Українська вишивка як елемент естетики в храмах, культових обрядах українців. 19. Християнські свята і традиції в Україні: відзначення на державному рівні, особливості побутування й розвитку.	занять
7. Система оцінювання курсу			
	В електронному журналі створюються колонки: Колонка І. – Лекції (Лк.).		

Загальна система оцінювання курсу	Колонка II. – Семінар (Сем.). Шкала 100 / вага <u>кожного</u> сем. заняття 40 б. Колонка III. - «Додатковий результат» (Д.р.) до семінару: тематичні тестові завдання. Шкала 100 / вага <u>кожного</u> тесту 50 б. Колонка IV. – Контрольна робота (К/Р). Шкала 100 / вага К/Р: 10 б. У підсумку студент отримає оцінку в межах 100 балів. Підсумкова оцінка з дисципліни «Історія релігій» - в межах 100 балів / за 100-бальною шкалою/. Форма підсумкового контролю – залік. Залікова оцінка – сума поточних максимальних балів за кожен вид оцінювання.
Вимоги до самостійної роботи студента (СРС)	Формат презентації – Power Point . Орієнтовний обсяг слайдів: 20. Вимоги до змісту: 1) План (2-3-5 пунктів) 2) Актуальність теми дослідження 3) Висвітлення змісту. Зацікавленість студента змістом. Компетентність. 4) Висновки, власна думка автора презентації. 5) Актуальна література, джерела, ресурси. 6) Представлення і захист презентації.
Тестовий контроль	Тестовий контроль здійснюється на платформі d-learn (підготовлений згідно вимог d-learn). Підсумковий тестовий контроль – контрольна робота – теж здійснюється на платформі d-learn. 100-бальна шкала тестів .
Семінарські заняття	На семінарських заняттях передбачено: 1) Усні відповіді, доповнення, навчальна бесіда, дискусії 2) Тестові завдання 3) підсумкова контрольна робота.

Семінари	Допоміжний результат (до семінарів)	Контрольна робота	Контроль СРС	Залікова оцінка
Усні відповіді, доповіді, дискусії	Тестування d-learn	Тестування d-learn	Творчо-пошукова презентація обраної теми дослідження	
100 – максим. бал за заняття	100 – максим. бал за заняття	100 – максимальний бал за заняття	100-максимальний бал	
Вага оцінки в підсумку	Вага оцінки в підсумку	Вага оцінки в підсумку	Вага оцінки в підсумку	100
40	50	10	-	

8. Політика курсу

- Вітається активність у навчанні, зацікавленість курсом, ініціативність у дискусіях; висловлення власної точки зору й висновків на досліджувані питання; вітається робота з основною літературою, додатковими ресурсами, джерелами, актуальними матеріалами.
- Особистісно- та студентоцентроване навчання. Повага честі і гідності кожного учасника навчального процесу.

- Загальна максимальна сума балів, яка присвоюється студентові за курс, становить 100 балів.
- Враховуються результати усних відповідей, тестів, контрольної роботи, самостійної роботи студента.
- Не схвалюються пропуски занять без поважних на те причин, не схвалюються запізнення на заняття.
- Вітається дотримання принципу академічної доброчесності: належне виконання своїх обов'язків; забороняється хамство, агресивність, зневага).
- Забороняється плагіат під час виконання самостійної навчально-пошукової роботи.
- Студент /-ка, який/-яка у загальному підсумку не набрав/-ла 50 балів, не отримує залік за відомістю №1. У такому випадку студент/-ка користується повторним правом отримати допуск на складання заліку за відомістю №2 (комп'ютерне тестування).
- Студент, який протягом навчального курсу не набрав 25 балів (зі 100) – не допускається до здачі предмету за талоном №1.
- Дозволяється третя спроба – за талоном №3 - передбачає обов'язкове комп'ютерне тестування, виконання самостійної роботи студента.

10. Базова рекомендована література:

1. Головащенко С. Історія християнства: курс лекцій / Сергій Головащенко. – К.: 1999 .- 351 с.
2. Опанасюк В. В. Історія світових релігій. Формування догматики та культу : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. – Суми : СумДУ, 2013. – 110 с.

Додаткова література і ресурси:

1. Старий Завіт // https://vue.gov.ua/%D0%A1%D1%82%D0%B0%D1%80%D0%B8%D0%B9_%D0%97%D0%B0%D0%B2%D1%96%D1%82
3. Православна Церква України: шлях крізь віки (Короткий історичний нарис) // <https://www.pomisna.info/uk/tserkva/istoriya/>
4. Історія УГКЦ // <http://ugcc.ua/official/ugcc-history/>
5. Історія УЛЦ // http://ukrlc.org/?page_id=12
6. Діяльність Свідків Єгови // <https://www.jw.org/uk/%D1%81%D0%B2%D1%96%D0%B4%D0%BA%D0%B8-%D1%94%D0%B3%D0%BE%D0%B2%D0%B8/%D0%B4%D1%96%D1%8F%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D1%96%D1%81%D1%82%D1%8C/>
7. Історія Церкви євангельських християн-баптистів // http://baptist.if.ua/index/istorija_cerkvi/0-10
8. Іслам в Україні // <https://islam.in.ua/ua>
9. Українська асоціація юдаїки // <http://uajs.org.ua/uk/news>
10. Буддизм в Україні. Буддизм діамантового шляху // <http://buddhism.lviv.ua/>
11. Адвентисти сьомого дня// <https://adventist.kiev.ua/beliefs/>

Викладач / автор силабусу :

канд. філос. наук, доцент Білоус Світлана Іванівна.